

Uchwała nr 4/2003
Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu
z dnia 3 stycznia 2003 roku

w sprawie stwierdzenia nieważności części uchwały Rady Miejskiej Jeleniej Góry nr 19/II/2002 z dnia 6 grudnia 2002 roku w sprawie określenia wysokości dziennych stawek opłaty targowej

Na podstawie art.18 ust.1 pkt 1 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity Dz. U. z 2001 roku Nr 55 poz.577 ze zm.) oraz art.91 ust.1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2001 roku Nr 142, poz.1591 ze zm.), Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu uchwala, co następuje:

§ 1.

Stwierdza się nieważność części §4 pkt 1 od słów „bądź miesięcznie” oraz §5 i §6 uchwały Rady Miejskiej Jeleniej Góry nr 19/II/2002 z dnia 6 grudnia 2002 roku w sprawie określenia wysokości dziennych stawek opłaty targowej, wobec naruszenia art.15 ust.1 i art.19 pkt 2 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 roku o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2002 roku Nr 9 poz.84 ze zm.).

§2.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

UZASADNIENIE

Uchwała Rady Miejskiej Jeleniej Góry nr 19/II/2002 z dnia 6 grudnia 2002 roku w sprawie określenia wysokości dziennych stawek opłaty targowej wpłynęła do Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu – Zespół w Jeleniej Górze w dniu 9 grudnia 2002 roku.

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu stwierdziło, że w badanej uchwale ustalającejienne stawki opłaty targowej Rada Miejska uchwaliła w §4 pkt 1, że „opłata targowa płatna jest dziennie bądź miesięcznie gotówką do rąk upoważnionego inkasenta”, natomiast w §5, że „obniża się dzienną stawkę opłaty targowej wnoszonej za okres miesięczny o 10%, jeżeli zostanie wniesiona do 10 dnia miesiąca z góry za ustalony okres sprzedaży na targowisku”. Ustalenie opłaty targowej w formie jednorazowej za pewien czas korzystania z targowiska w sposób istotny narusza postanowienia art.15 ust.1 ustawy z 12 stycznia 1991 roku o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2002 roku Nr 9, poz.84 ze zm.).

Zgodnie z wyżej cytowaną ustawą opłata targowa jest opłatą pobieraną od osób fizycznych, prawnych i jednostek organizacyjnych nie mających osobowości prawnej, dokonujących sprzedaży na targowiskach (art.15 oraz art.19), a zatem nie można ustalić tej opłaty w formie jednorazowej za pewien czas korzystania z targowiska, jak to zapisano w uchwale tj. wnoszonej za okres miesięczny.

Podstawą obciążenia opłatą targową jest podjęcie czynności zmierzających do sprzedaży na targowisku. Obowiązek jej uiszczenia powstaje w dacie „rozpoczęcia” sprzedaży (przedstawienia oferty sprzedaży towaru). Jeżeli zatem sprzedaż nie jest faktycznie dokonywana, to nie powstaje obowiązek zapłacenia opłaty targowej. Kolejność czynności, o których mowa wyżej, jest następująca: najpierw jest oferta sprzedaży, a następnie powstaje obowiązek zapłacenia opłaty i w konsekwencji – możliwość jej poboru przez inkasenta. W związku z tym nie można pobrać opłaty targowej przed powstaniem obowiązku jej uiszczenia. Pobranie opłaty przed podjęciem czynności zmierzających do sprzedaży jest w istocie nadpłatą w rozumieniu art. 72 ustawy - Ordynacja podatkowa. Z takim właśnie przypadkiem spotykamy się wówczas, gdy opłata jest uiszczona w formie jednorazowej za pewien czas korzystania z targowiska. Nabywca opłaty płaci tę opłatę z „góry” za dokonanie sprzedaży, która będzie miała miejsce w kolejnych dniach (albo w ogóle nie będzie miała miejsca). Jest to swoiste opłacenie jej w formie przedpłaty. Instytucja przedpłaty nie występuje w obowiązującym prawie podatkowym. Taki sposób pobierania podatków, do których bezwzględnie należy opłata targowa, jest sprzeczny z ogólną zasadą prawa podatkowego, zgodnie z którą nie można żądać zapłacenia podatku, bez wcześniejszego powstania zobowiązania do jego zapłacenia. Nie ma zatem podstaw do pobierania opłaty targowej w formie przedpłaty, nie przewidują tego bowiem obowiązujące przepisy prawa podatkowego.

Stanowisko powyższe potwierdził NSA Ośrodek Zamiejscowy w Białymstoku w wyroku z 26 września 2000 roku – sygn. akt S/A/Bk 407/00 oraz NSA Ośrodek Zamiejscowy w Katowicach w wyroku z 10 lipca 2001 roku sygn. akt I S/A/Ka 508/01.

Ponadto zapis §6 przedmiotowej uchwały w brzmieniu, że „Inkasentami opłaty targowej mogą być osoby fizyczne i osoby prawne oraz jednostki organizacyjne nie mające osobowości prawnej”, jest niezgodny z art.19 pkt 2 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 roku o podatkach i opłatach lokalnych, który

stanowi, że rada gminy może zarządzić pobór opłaty w drodze inkasa oraz określić inkasentów i wysokość wynagrodzenia za inkaso. Przepis powyższy nie upoważnia rady gminy do możliwości scedowania przedmiotowego prawa na inny organ np. na prezydenta. Zatem realizacja uprawnienia rady powinna nastąpić przez określenie inkasentów w uchwale rady, bądź poprzez określenie cech indywidualnych inkasentów w sposób na tyle precyzyjny, aby nie było wątpliwości na kogo obowiązek został nałożony.

Biorąc powyższe pod uwagę Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej postanowiło jak w sentencji.

Na niniejszą uchwałę Radzie Miejskiej w Jeleniej Górze przysługuje skarga, którą wnosi się bezpośrednio do Naczelnego Sądu Administracyjnego – Ośrodek zamiejscowy we Wrocławiu ul. św. Mikołaja 78/79 – w terminie 30 dni od daty doręczenia niniejszej uchwały.

Przewodniczący Kolegium
Regionalnej Izby Obrachunkowej
we Wrocławiu

/ - / dr Bogdan Cybulski